

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2016/336 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 8ης Μαρτίου 2016

σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2008/120/ΕΚ του Συμβουλίου για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων όσον αφορά τα μέτρα σχετικά με τη μείωση της ανάγκης κοπής της ουράς

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2008/120/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾ απαιτεί από τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν ώστε η κοπή της ουράς να μην αποτελεί πάγια τακτική, αλλά να διενεργείται μόνον εφόσον υπάρχουν αποδείξεις ότι υπέστησαν κακώσεις μαστοί χοιρομητέρων ή αυτά ή ουρές άλλων χοίρων.
- (2) Η κοπή της ουράς των χοίρων συνιστά πρακτική που αποβλέπει στην πρόληψη του δαγκώματος της ουράς, μιας παράδοξης συμπεριφοράς η οποία οφείλεται σε πολλούς παράγοντες. Η πρακτική αυτή είναι πιθανό να προκαλέσει πόνο στους χοίρους και, ως εκ τούτου, είναι επιζήμια για την ευζωία τους.
- (3) Η οδηγία 2008/120/ΕΚ προβλέπει ότι, προτού εφαρμοστεί η κοπή της ουράς, πρέπει να ληφθούν άλλα μέτρα για την πρόληψη του δαγκώματος της ουράς και άλλων ενδείξεων περιεργής συμπεριφοράς, με γνώμονα το περιβάλλον και την πυκνότητα του πληθυσμού. Για τον λόγο αυτό, οι περιβαλλοντικές συνθήκες ή τα συστήματα διαχείρισης πρέπει να τροποποιούνται αν δεν είναι κατάλληλα.
- (4) Η οδηγία 2008/120/ΕΚ απαιτεί επίσης από τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ότι οι χοίροι έχουν συνεχή πρόσβαση σε επαρκή ποσότητα υλικών η οποία επιτρέπει την κατάλληλη αναζήτηση και χειρισμό υλικών όπως η στρωμή, τα άχυρα, το ξύλο, το πριονίδι, το κοπρόχωμα μανιταριών, η τύρφη ή μείγμα αυτών («υλικό εμπλουτισμού»), χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η υγεία των εν λόγω ζώων.
- (5) Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων έχει εκδώσει επιστημονικές γνώμες σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με το δάγκωμα της ουράς στους χοίρους και τα πιθανά μέσα για τη μείωση της ανάγκης κοπής της ουράς ⁽²⁾, καθώς και μία επιστημονική γνώμη σχετικά με την πολυπαραγοντική προσέγγιση όσον αφορά τη χρήση ζωικών και μη ζωικών μέτρων για την αξιολόγηση της καλής διαβίωσης των χοίρων ⁽³⁾. Τα πορίσματα των εν λόγω επιστημονικών γνώμων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στις βέλτιστες πρακτικές που αναφέρονται στην παρούσα σύσταση.
- (6) Τα συστήματα εκτροφής διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να δοθούν, σε ενωσιακό επίπεδο, συστάσεις βελτιστων πρακτικών με στόχο τη μείωση της ανάγκης κοπής της ουράς και να εξευρεθούν βελτιστοποιημένες λύσεις για την παροχή υλικών εμπλουτισμού.
- (7) Η παρούσα σύσταση θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2008/120/ΕΚ και άλλης συναφούς νομοθεσίας της Ένωσης που εφαρμόζεται στον τομέα της καλής διαβίωσης των χοίρων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Κατά την υλοποίηση των γενικών απαιτήσεων όσον αφορά την πρόληψη του δαγκώματος της ουράς και, κατά συνέπεια, τη μείωση της συστηματικής κοπής της ουράς, όπως ορίζονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2008/120/ΕΚ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές για βέλτιστες πρακτικές με βάση τις επιστημονικές γνώσεις που παρτιθενται στα σημεία 2 έως 7.
2. Τα κράτη μέλη θα πρέπει:
 - α) να μεριμνούν ώστε οι κτηνοτρόφοι να διενεργούν εκτίμηση κινδύνου όσον αφορά τη συχνότητα του δαγκώματος της ουράς με βάση ζωικούς και μη ζωικούς δείκτες («αξιολόγηση κινδύνου»)· και
 - β) να καθορίζουν τα κριτήρια συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στη νομοθεσία και να τα δημοσιεύουν σε δικτυακό τόπο.

⁽¹⁾ Οδηγία 2008/120/ΕΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων (ΕΕ L 47 της 18.2.2009, σ. 5).

⁽²⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/611>

⁽³⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3702>

3. Κατά την εκτίμηση κινδύνου θα πρέπει να ελέγχονται οι ακόλουθες παράμετροι:

- α) τα υλικά εμπλουτισμού που έχουν χορηγηθεί·
- β) η καθαριότητα·
- γ) η θερμική άνεση και η ποιότητα του αέρα·
- δ) η κατάσταση της υγείας·
- ε) ο ανταγωνισμός για τη διεκδίκηση τροφής και χώρου·
- στ) η διατροφή.

Με βάση τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου, θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο να γίνουν κατάλληλες τροποποιήσεις όσον αφορά τη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, όπως παροχή κατάλληλων υλικών εμπλουτισμού, διαμόρφωση άνετων συνθηκών διαβίωσης, εξασφάλιση καλής κατάστασης της υγείας και/ή χορήγηση ισορροπημένης διατροφής στους χοίρους.

4. Τα υλικά εμπλουτισμού θα πρέπει να επιτρέπουν στους χοίρους να ικανοποιούν τις βασικές ανάγκες τους χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο την υγεία τους.

Για τον σκοπό αυτό, τα υλικά εμπλουτισμού θα πρέπει να είναι ασφαλή και να έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) να είναι βρώσιμα — ώστε οι χοίροι να μπορούν να τα τρώνε ή να τα μυρίζουν, κατά προτίμηση με διατροφικά οφέλη·
- β) να είναι μασώμενα — ώστε οι χοίροι να μπορούν να τα δαγκώνουν·
- γ) να είναι ανιχνεύσιμα — ώστε οι χοίροι να μπορούν να τα ψάχνουν·
- δ) να αποτελούν υλικό απασχόλησης — ώστε οι χοίροι να μπορούν να αλλάξουν τη θέση, την εμφάνιση ή τη δομή των εν λόγω υλικών.

5. Εκτός από τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο σημείο 4, τα υλικά εμπλουτισμού θα πρέπει να παρέχονται κατά τρόπο ώστε:

- α) να συντηρούν το ενδιαφέρον των ζώων, δηλαδή θα πρέπει να ενθαρρύνουν την εξερευνητική συμπεριφορά των χοίρων και να αντικαθίστανται και να επαναπληρούνται τακτικά·
- β) να είναι προσβάσιμα για χειρισμό με το στόμα·
- γ) να παρέχονται σε επαρκή ποσότητα·
- δ) να είναι καθαρά και υγιεινά.

6. Για την ικανοποίηση των βασικών αναγκών των χοίρων, τα υλικά εμπλουτισμού θα πρέπει να πληρούν όλα τα χαρακτηριστικά που παρατίθενται στα σημεία 4 και 5.

Για τον σκοπό αυτό, τα υλικά εμπλουτισμού θα πρέπει να κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- α) βέλτιστα υλικά — υλικά τα οποία έχουν όλα τα χαρακτηριστικά που παρατίθενται στα σημεία 4 και 5 και, ως εκ τούτου, μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνα·
- β) μη βέλτιστα υλικά — υλικά τα οποία έχουν τα περισσότερα από τα χαρακτηριστικά που παρατίθενται στα σημεία 4 και 5 και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με άλλα υλικά·
- γ) υλικά οριακού ενδιαφέροντος — υλικά που αποσπούν την προσοχή των χοίρων και τα οποία δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι ικανοποιούν τις βασικές ανάγκες τους και, ως εκ τούτου, θα πρέπει επίσης να παρέχονται βέλτιστα ή μη βέλτιστα υλικά.

7. Τα κράτη μέλη, για να εξασφαλίσουν ότι οι χοίροι έχουν πρόσβαση σε επαρκή και κατάλληλα υλικά εμπλουτισμού, θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι γεωργοί ακολουθούν τις βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά τους κατάλληλους δείκτες για την παρακολούθηση της καλής διαβίωσης των εκτρεφόμενων χοίρων που έχουν υπό τη φροντίδα τους.

Η συγκεκριμένη μέθοδος για τον έλεγχο της πρόσβασης σε υλικά εμπλουτισμού θα πρέπει να περιλαμβάνει ελέγχους με βάση:

- α) ζωικούς δείκτες, όπως δαγκωμένη ουρά, βλάβες του δέρματος και/ή μη φυσιολογική συμπεριφορά των χοίρων (π.χ. ελάχιστο ενδιαφέρον για τα παρεχόμενα υλικά εμπλουτισμού, συμπλοκές με σκοπό τη χρήση των υλικών εμπλουτισμού, δάγκωμα στοιχείων άλλων από τα παρεχόμενα υλικά εμπλουτισμού, αναζήτηση με το ρύγχος στα περιττώματά τους ή, στην περίπτωση των θηλυκών χοίρων, αύξηση της συχνότητας κατασκευής ψευδοφωλιάς)· και
- β) μη ζωικούς δείκτες, όπως η συχνότητα της ανανέωσης, η προσβασιμότητα, η ποσότητα και η καθαρότητα των παρεχόμενων υλικών εμπλουτισμού.

8. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί την εφαρμογή της παρούσας σύστασης και να παρέχει, σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες και σχετικές επιστημονικές γνώσεις, σε διαδικτυακό της τόπο που να είναι διαθέσιμος στο κοινό λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές που αναφέρονται στα σημεία 2 έως 7.
9. Τα κράτη μέλη, με την ενεργό συμμετοχή των γεωργών, θα πρέπει να διαδίδουν επαρκώς τις βέλτιστες πρακτικές που αναφέρονται στα σημεία 2 έως 7.

Βρυξέλλες, 8 Μαρτίου 2016.

Για την Επιτροπή
Vytenis ANDRIUKAITIS
Μέλος της Επιτροπής
